म.नि. प्र. का. द.नं. : ७६/०६८, वर्ष ११, अंक १८३ बुधवार, २६ माघ २०७८ अष्टमी नै. सं. ११४२ चिल्लाख्य 9 February, 2022 www.sajhakuranews.com पृष्ठ संख्या ४ मूल्यः रु. ३/-

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

दुर्घटनामा मोक्तान गम्भीर घाइते

हेटौंडा/पूर्व-पश्चिम राजमार्ग अन्तर्गत मकवानपुरको मनहरीमा भारतीय नम्बर प्लेटको कारले ठक्कर दिदा मकवानपुर कैलाशका एक युवक गम्भीर घाइते भएका छन् । गम्भीर घाइते हुनेमा कैलाश-८ सतपुरका ३२ बर्षीय सुरेन्द्र मोक्तान रहेका छन् ।

सोमबार राति पूर्व-पश्चिम राजमार्ग अन्तर्गत मनहरी-९ र जैयामा मनहरी बजारतर्फ बाट हेटौंडा जदि गरेका मोक्तान सवार बागमती प्रदेश ०२-०३१ प १९०० नम्बरको मोटरसाइकललाई विपरीत दिसाबाट आउँदै गरेको यूपी ५२ बि बि ९९१० नम्बरको कारले ठक्कर दिदा उनी गम्भीर घाइते भएका हुन् ।

गम्भीर घाइते उनको हेटौंडा-११ मा रहेको चुरेहिल अस्पतालमा उपचार संभव नभएपछि थप उपचारका लागि चितवन स्थित सिएमसी अस्पताल पठाइएको मकवानपुरका निमित्त प्रहरी प्रवक्ता प्रहरी निरीक्षक देवेन्द्र दासले बताए । ठक्कर दिने कार तथा चालक प्रहरी नियन्त्रणमा रहेको जनाइएको छ । जीर्ण सडकलाई सडक डिभिजन कार्यालयले मर्मतमा चासो नदेखाउदा उक्त स्थानमा दुर्घटना हुदै आएको छ ।

हेटौंडा आएर कमल थापाद्वारा राप्रपा परित्याग घोषणा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहको हस्तक्षेपका कारण राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)को अध्यक्षमा पराजित भएको आरोप लगाउँदै कमल थापाले पार्टी छोडेका छन् ।

मंगलबार हेटौंडामा राप्रपाका नेता, कार्यकर्तासँग करिब एक घण्टा लामो भाषण गरेपश्चात पत्रकार सम्मेलन गर्दै थापाले पार्टी परित्याग गरेको घोषणा गरेका थिए ।

उनले पार्टीबाट राजिनामा दिएको घोषणा गर्न अघि राप्रपाका पुराना र युवा कार्यकर्ताहरुको भेलालाई सम्बोधन गर्दै राजाबाट पार्टीमा प्रत्यक्ष हस्तक्षेप भएको आरोप लगाउँदै नयाँ यात्रामा हिंडुनु परेको बताएका थिए । यद्यपी, उनले पार्टी छोड्ने घोषणा भने कार्यकर्ता माझ गरेनन् ।

पत्रकार सम्मेलन गर्दै थापाले पार्टीभित्र देखा पर्न थालेको सैद्धान्तिक विचलन तथा गलत प्रवृत्तिलाई सुधार गरेर बाँकी क्रियाशील राजनीतिक जीवन पार्टीभित्रै बिताउने र रमाउने उत्कृष्ट चाहना भएता पनि आफ्नो कुराको सुनुवाइ नहुने भएपछि पार्टी छोड्ने निर्णयमा पुगेको जानकारी दिए ।

थापाले राप्रपाका कुनै पनि नेताहरुसँग आफ्नो बैरभाव नरहेको पनि बताएका छन् । 'भारी मन र पीडाबोधका साथ आफू राप्रपाबाट अलग हुने निर्णयमा पुगेको छु ।,' थापाले पत्रकारहरुसँग भने ।

राप्रपाबाट अलग भएका थापा नयाँ पार्टी बनाउने तयारीमा छन् । उनले आफू नयाँ विचारले अघि बढ्ने भन्दै नयाँ दल खोल्ने तयारी बारे बताएका हुन् । उनले पार्टीको नाम, यसका एजेण्डका बारेमा भने खुलाएनन् । अब बन्ने पार्टीको नाम के हुन्छ भन्ने पत्रकार हरुको प्रश्नमा थापाले भने, 'अहिले नै नाम टुंगिएको छैन् । छलफल हुन्छ । थप कुरा पछि आउँछ ।,'

नयाँ पार्टी बनाउने बारे थापाले आन्तरिक छलफललाई तीव्रता दिएको बताइएको छ । सरकारले ३० वैशाख ०७९ मा स्थानीय तहको निर्वाचन गर्ने घोषणा गरेकाले अब थापामाथि नयाँ पार्टी दर्ता गर्ने थप दबाब सिर्जना भएको छ ।

उनले हेटौंडामा कार्यकर्ताहरुसँग भने, 'निर्वाचन घोषणा भइसकेको अवस्था छ । मसँग घेरै समय छैन् ।' थापाको भनाई अनुसार स्थानीय तहको निर्वाचनमा लड्ने गरी पार्टी गठनको तयारी भइरहेको हो । निर्वाचनको मिति घोषणा गरेका कारण निर्वाचन आयोग दल दर्ताका लागि आह्वान गर्ने तयारी गरेका कारण थापाले पनि तयारी बढाएको उनी निकट नेताहरुले बताए । नेताहरुका अनुसार एक सताभित्र नयाँ दल दर्ता गर्ने तयारी भइरहेको हो ।

थापाले पशुपति शमशेर राणालाई अध्यक्ष बनाउने तयारी गरेका छन् । आफू वरिष्ठ नेता हुने र राणालाई अध्यक्ष बनाएर वैजौंदा राप्रपाको पुरानो लिगेसी कायम रहने विश्वाससहित थापाले उनलाई अगाडि सार्ने प्रयास गरेका छन् ।

थापानिकट नेताहरुले दिएको जानकारी अनुसार राणाले थापाको प्रस्तावलाई अस्वीकार गरेको अवस्थामा बुद्धिमान तामाङलाई अध्यक्षको प्रस्ताव गर्नेछन् । आफूभन्दा वरिष्ठ नेता भएको र राप्रपाको नेतृत्व पनि बनजाति भएकाले तामाङलाई अध्यक्ष बनाउँदा उपयुक्त हुने सुझाव थापासम्म पुगेको छ । यसमा थापा पनि सकारात्मक छन् ।

राजनीतिमा थापाको भविष्य छैनः बानियाँ

हेटौंडा/नेपाली कांग्रेस बागमती प्रदेश सभापति इन्द्रबहादुर बानियाँले राप्रपाका पूर्वकेन्द्रीय अध्यक्ष कलम थापाको राजनीतिक भविष्य समाप्त भइसकेको टिप्पणी गरेका छन् ।

राप्रपाको तर्फबाट अघिल्लो स्थानीय तहको निर्वाचनमा बकैया गाउँपालिका अध्यक्षको उम्मेदवार रहेकी नेतृ लक्ष्मी जिम्बालाई कांग्रेसमा प्रवेश गराउँदै बानियाँले थापाको राजनीति भविष्य समाप्त भइसकेको टिप्पणी गरेका हुन् ।

बानियाँले भने, 'आफू केन्द्रीत राजनीति गर्ने, म भए हुने नभए नहुने भन्ने स्वार्थबाट ग्रसित मानसिकताले राजनीति चल्दैन । पार्टीको केन्द्रीय अध्यक्षमा पराजित भएसँगै उहाँ अनावश्यक टिकाटिप्पणी गर्दै मानसिकता सन्तुलन नै अप्रेरोमा परेर हिँडिरहनुभएको छ ।'

नेता बानियाँले जात र धर्मको नाममा गरिने राजनीतिको अब भविष्य नभएको बताए । उनले मानवताताई केन्द्रबिन्दु बनाएर राजनीति गर्न थापालाई सुझाव दिए ।

'हामी जात र धर्म हेर्दैनौं । हामी मानवताको राजनीति गर्दै अगाडि बढ्छौं ।', उनले भने ।

हेटौंडा सिमेन्ट महाप्रबन्धकविहिन

हेटौंडा, **(राइस)**/ सरकारी स्वामित्वमा सञ्चालित हेटौंडा सिमेन्ट उद्योग विगत डेढ महिनादेखि महाप्रबन्धकविहीन भएको छ ।

महाप्रबन्धक प्रेमशंकर सिंहको कार्यकाल सकिएसँगै उद्योग महाप्रबन्धकविहीन भएको उद्योग प्रशासनले जनाएको छ ।

पुसमा सिंहको कार्यकाल सकिएको भए पनि हालसम्म नयाँ महाप्रबन्धक नियुक्ति प्रक्रिया अगाडि बढ्न् नसकेकाले उद्योगको काम लथालिङ्ग भएको कार्यरत प्राविधिक तथा कर्मचारीको भनाइ छ ।

साथै महाप्रबन्धकको समस्यासँगै हाल उद्योगको सिमेन्ट उत्पादन र बिक्रीसमेत ठप्प भएको बताइएको छ । उद्योगको डुङ्गा धुलो पकाउने मेसिन (किल्न) बिग्रिएर सिमेन्ट उत्पादन बन्द भएको हो । उद्योगको उत्पादन बन्द भएको एक महिनाभन्दा बढी भइसकेको छ, भने पुस २६ गतेदेखि सिमेन्ट नहुँदा बिक्रीसमेत बन्द भएको बताइएको छ ।

बिग्रिएको मेसिन (किल्न) चलाउनका लागि उदयपुर सिमेन्ट उद्योगसँग आवश्यक ईंटा र मेसिन साप्टी लिएर मर्मतको काम भइरहेको र केही दिनमा उत्पादन सुरु हुने उद्योग प्रशासनले जनाएको छ । सिमेन्ट उत्पादन गर्ने मेसिन घेरै जीर्ण भइसकेकाले पटक-पटक बिग्रिने गरेको र क्षमताअनुसार उत्पादन गर्न सकेको छैन ।

यता उद्योगका मञ्जदुर संघ-संगठनले महाप्रबन्धक छिटो नियुक्त गर्न माग गरेका छन् । औद्योगिक मजदुर संघ, नेपाल कारखाना श्रमिक संघ र समग्र उद्योग ट्रेड युनियन नेपालले उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका सचिवलाई सम्बोधन गर्दै संयुक्त रुपमा ध्यानाकर्षणपत्र जारी गरी महाप्रबन्धक नियुक्त गर्न माग गरेको जनाएको छ ।

ध्यानाकर्षणपत्रमा महाप्रबन्धकको कार्यकाल सकिनुअगाडि नै महाप्रबन्धकको नियुक्ति समयमा गर्न आग्रह गरेको स्मरणपत्रमा उल्लेख छ । संघीय सरकारको मन्त्रिपरिषद्बाट महाप्रबन्धक नियुक्ति गर्ने व्यवस्था छ ।

प्रेमशंकर सिहले विसं २०७१ देखि निरन्तर महाप्रबन्धकको जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएकोमा पुसदेखि उनको कार्यकाल सकिएको हो । हाल त्यहाँ ३ सय ४१ प्राविधिक सहित कर्मचारी रहेका छन् । हेटौंडामा रहेका निजी क्षेत्रका शिवम् र रिद्धिसिद्धि सिमेन्ट उद्योगको अवस्था भने राम्रो छ ।

७० विद्यार्थीलाई सहयोग

हेटौंडा/थाहा नगरपालिका-१२ स्थित बिकट गाउँ जगडौंडाको सातकन्या प्राविका कक्षा शिशुदेखि ५ सम्म अध्ययनरत् ७० विद्यार्थीलाई नेपाली कांग्रेस जिल्ला कार्यसमिति सदस्य सुनमाया भोम्जनको व्यक्तिगत् प्रयासमा सहयोग गरिएको छ ।

हेटौंडास्थित विभियाना फाउन्डेसन तथा उक्त फाउन्डेसन संरक्षक नेपाली कांग्रेस बागमतीको प्रदेश प्रतिनिधि विकेशलाल श्रेष्ठको आर्थिक सहयोगमा प्राप्त न्यानो कपडा वितरण गरिएको हो । उक्त कार्यमा सहयोग गर्ने सहयोगीदाता श्रेष्ठलाई कार्यक्रममा विशेष धन्यवाद दिइएको थियो ।

समारोहमा समाजसेवी तथा नेपाली कांग्रेस जिल्ला कार्यसमिति सदस्य सुनमाया भोम्जन, कर्णबहादुर स्यांतान, मीनाकुमारी स्यांतान, शिक्षक बोधराज अर्याल, पद्मा थापा, यममाया राना, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका लीला बहादुर आले, कुमारी घलानलगायत का पदाधिकारी, अविभावकलगायत समाजका अन्य व्यक्तिबीच न्यानो कपडा वितरण गरिएको हो ।

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी

एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

सेवाहरुः

- कार वास भित्र/बाहिर
- वाइरिङ मर्मत
- A/C मर्मत तथा ग्याँस रिफिलिङ
- सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
- डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ग्याँस/इलेक्ट्रिक बेल्डिङ
- टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट
- इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.

हेटौंडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३००

घडेरी बिक्रीमा

जिल्ला : मकवानपुर

हेटौंडा उपमहा नगरपालिका

वडा नं. १

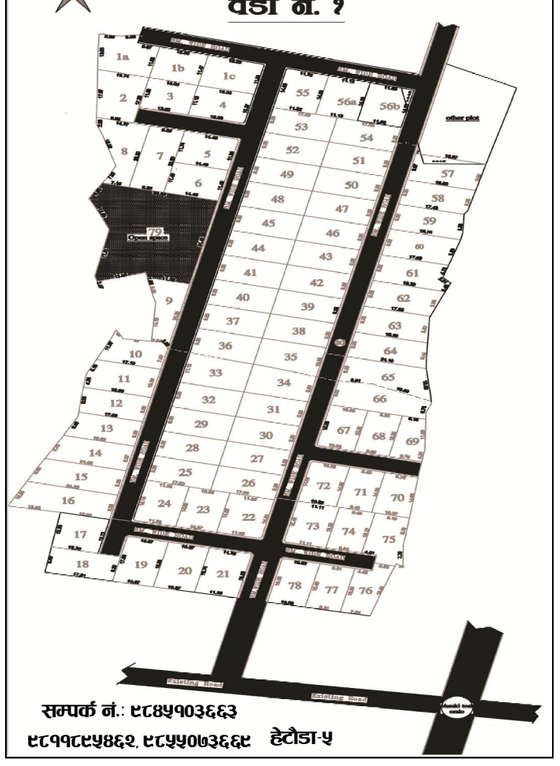

सम्पर्क नं.: ९८४५१०३६६३

९८११८९५४६२, ९८५५०७३६६९ हेटौंडा-५

साझाकुरा

हाम्रो कुरा

जलवायु परिवर्तनको असर

विश्वव्यापीरुपमा बढेको यस समस्याका लागि विश्वका औद्योगिक तथा धनी राष्ट्र जिम्मेवार रहेको यथार्थ विभिन्न अध्ययन प्रतिवेदनले सार्वजनिक गरिसकेका छन् । हरितगृह ग्यॉस उत्सर्जन नै विश्वव्यापी जलवायु परिवर्तनको कारक मानिएको छ । धनी र औद्योगिक मुलुकले कार्बनडाइअक्साइड अत्यधिक उत्सर्जन गरेर जलवायु परिवर्तन हुने भए पनि त्यसको मार नेपालजस्ता विकासोन्मुख तथा अति कम विकसित मुलुकहरुले अझै बढी खेप्नु परिरहेको छ । भनिन्छ जलवायु परिवर्तनको बढी असर खेप्ने मुलुकमध्ये नेपाल चौथो स्थानमा रहेको छ ।

विकसित देशहरु जलवायु परिवर्तनको मुख्य कारक भए पनि यसको असरबाट नेपालजस्ता विकासोन्मुख देशहरु पनि उत्तिकै प्रभावित हुने भएकाले जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी बहस विश्वव्यापी बन्दै गएको छ । त्यसैले पनि यसको जोखिम न्यूनीकरण गर्न सबै जिम्मेवार हुनैपर्छ । हामी धेरैले देखेको भोगेको कुरा हो, फागुनपछि फुल्नुपर्ने आँप, नासपातीलगायतका फलफूल पुस माघमै फुल्न थालेका छन् । जमिनको उत्पादकत्वमा ह्रास आउँदै गएको छ ।

पानीका मुहान सुक्ने, अतिबृष्टि, खण्डबृष्टिजस्ता समस्याहरु बढ्दै गएका छन् । जलवायु परिवर्तनका यी केही उदाहरणमात्रै हुन सक्छन् । जलवायु परिवर्तनको असर मानव जीवनका सबैजसो क्षेत्रमा पर्ने गर्छ । जलवायु परिवर्तनले प्रभाव पार्ने विभिन्न क्षेत्रहरुमध्ये कृषि एक प्रमुख क्षेत्र हो, जुन मानिसको प्रत्यक्ष जीवन निर्वाहसँग जोडिएको हुन्छ । जलवायु परिवर्तनका विभिन्न असरहरु जस्तै: तापक्रम तथा कार्बनडाइअक्साइडमा बृद्धि, पर्यावरणमा पर्ने असर, वर्षातको पानीको मात्रामा परिवर्तन, हिउँ परुनलु आदिले कृषि क्षेत्रलाई प्रत्यक्ष प्रभाव पार्छ । राम्रो कृषि उत्पादनका लागि मौसम तथा वातावरणीय तत्वहरुले त प्रभाव पार्छ नै उन्नत बीउविजनको प्रयोग, सिंचाई तथा मलखादको उचित व्यवस्थापन, रोग तथा कीरा नियन्त्रण, उच्च कृषि प्रविधिको प्रयोगलाई समेत वातावरणले असर गर्छ । विश्वमा उत्सर्जन हुने करिब ६० प्रतिशत कार्बनडाइअक्साइड वनजंगलले सोस्ने गर्दछ । यसको प्रभाव घटाउन हाम्रोजस्तो देशले सकेसम्म बढी वनजंगल बढाउने प्रयत्न गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

जलवायु परिवर्तनले सिर्जना गर्ने समस्याबारे बहसहरु भइरहेका छन् । अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चदेखि राष्ट्रियरुपमा बहस भइरहेको छ । जलवायु अनुकूलनका क्षेत्रमा कामहरु हुन थालेका पनि छन् । तर ती पर्याप्त छैनन् । जलवायु परिवर्तन र यसले निम्त्याउने समस्याप्रति आम जनतालाई सजग र जागरुक बनाई स्थानीयस्तरदेखि नै जलवायु अनुकूलनका कार्यक्रमहरु प्रभावकारीरुपमा सञ्चालन गर्नुपर्दछ । प्राकृतिक दोहन रोक्दै पर्यावरणीय सन्तुलन बिग्रनेखालका गतिविधिहरुमा रोक लगाउने, जलवायु अनुकूलनका नयाँ प्रविधि, सीपलाई व्यापक बनाउँदै लैजाने कामलाई अभियानकै रुपमा अघि बढाउनुपर्छ ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु

मकवानपुर प्रहरी		एम्बुलेन्स सेवा	
प्रहरी कन्ट्रोल:	१००	नेपाल रेडक्रस:	५२०७११, ९८५१०२८९५२
जिल्ला ट्राफिक:	५२०५९९	हेटौंडा अस्पताल:	५२०३०८
बडा प्रहरी:	५२०२९९	परिवार नियोजन संघ:	५२०७८५९८४१०४१००
पशुपतिनगर इलाका:	५२०५९८	मनहरी रेडक्रस:	९८४१९०८८१
पालुङ इलाका:	६२०४६७	छतिवन रेडक्रस:	९८६१६२२११
मनहरी इलाका:	९८५१०९०१६१	भीमफेदी रेडक्रस:	६२०६९९
इलाका फारवारी:	६२१९८०	पालुङ रेडक्रस:	९८१४२०७४०१
इलाका भीमफेदी:	६९१४६२	बडबारारी रेडक्रस:	९८४५३०२९८४
इलाका ठिंगन:	९८४५२९९३८१	सहकारी अस्पताल:	०५७-५२४८८७, ९८४५१९१९१
चौकीटोल चौकी	९७४२५९५०१	बसामाडी एम्बुलेन्स:	९८४५२९७४७९
चित्लाङ चौकी:	६९२०००	बारुण यन्त्र:	१०१
चौपडा चौकी	९८४०५४६०४	बाल हेल्पलाइन नेपाल:	१०९८
नेवारपानी चौकी:	९७५५०००२९९	महुती नेपाल:	५२९०४०
फाखेल चौकी:	९८४५०३१३९८	अपाङ्ग बाल अस्पताल	९८४५२९६४४५
पदमपोखरी चौकी:	९८४०९९७८९		

सार्वजनिक हितको लागि
साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिक

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०७८ माघ २८ गते बिहीबार १० फेब्रुवरी २०२२ । माघ शुक्ल नवमी । सिल्लाथ्व दशमी ११४१ । सूर्योदय ६:४६ र सूर्यास्त ५:४९ मा हुनेछ ।

आजको राशिफल

मेष	: अध्ययनमा बाधा	तुला	: आफन्तजन भेट
वृष	: धन प्राप्ति	वृश्चिक	: मित्रजन भेट
मिथुन	: शत्रुबाट मुक्त	धनु	: प्रेममा सफलता
कर्कट	: धन नष्ट	मकर	: शुभ कार्यको थालनी
सिंह	: मिष्ठान्न भोजन	कुम्भ	: सुख प्राप्ति
कन्या	: आलश्यता	मीन	: यात्राको योग

उदय सरको प्रश्नमा साहित्यका ६ महारथीहरुको जवाफ

रमेश प्रसाद लामिछाने, हेटौंडा

१. साहित्यिक विधाहरु भन्ने बित्तिकै कविता, कथा, नाटक, उपन्यास, लेख, निबन्ध, जीवनी, संस्मरणका अनेकौं विधाग यथार्थ विभिन्न अध्ययन प्रतिवेदनले सार्वजनिक गरिसकेका छन् । हरितगृह ग्यॉस उत्सर्जन नै विश्वव्यापी जलवायु परिवर्तनको कारक मानिएको छ । धनी र औद्योगिक मुलुकले कार्बनडाइअक्साइड अत्यधिक उत्सर्जन गरेर जलवायु परिवर्तन हुने भए पनि त्यसको मार नेपालजस्ता विकासोन्मुख तथा अति कम विकसित मुलुकहरुले अझै बढी खेप्नु परिरहेको छ । भनिन्छ जलवायु परिवर्तनको बढी असर खेप्ने मुलुकमध्ये नेपाल चौथो स्थानमा रहेको छ ।

अन्तर्वार्तामा लेखकले आफ्नो धारणा प्रश्न सोध्दा मात्र प्रस्तुत गर्दा अपर्याप्त लागेर हुन सक्छ, भूमिकामा नै बिस्तृत जानकारी दिने प्रयत्न गरिएको पाईन्छ । हरेक खाद्य परिकारका भिन्न स्वाद भए जस्तै साहित्यमा पनि प्रत्येक विधाका आआफ्नै स्वाद हुन् अन्यथा होईन । उदय अधिकारी सरलाई चिन्तन र मकवानपुरमा मात्र नभै देशकै साहित्यिक भिडमा समेत सहजै पहिचान कायम गर्नुभएका एक अध्ययनशील र श्रृजनशील व्यक्तित्व भन्नै पर्दछ ।

व्यक्तिहरुको चित्र पहिचान र सामिप्यता भन्दा पनि चरित्रमा निकटताले भिन्न सम्बन्ध स्थापित गर्ने नै छ । यस अलेखमा उनै उदय सरको छ जना आदरणीय साहित्यिक महारथीहरुलाई "प्रश्न" मा समेटेर एकै किताबमा राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान कायम गरेका श्रष्टाहरुका विचार आन्ने अवसर प्रदान गर्ने महत्वपूर्ण कामलाई थोरै उजागर गर्ने प्रयत्न गरिएको छ ।

२. प्राध्यापक अभि सुवेदी सर त्रिभुवन विश्वविद्यालय अंग्रेजी विभाग र नेपालको साहित्यिक बगैंचाको जिम्मेवार र सुगन्धित फूलको अतिरिक्त विश्व साहित्य आकाशमा समेत आकर्षक र उल्लेख्य पहिचान बनाउनुभएको तथ्यमा कसैको बिमति छैन । उदय सरले ३६ वटा प्रश्नहरु मार्फत अभि सरको साहित्यिक र चित्रकला अनि सामितिक सगै अनुवादक सहित व्यक्तिगत जीवननाई समेत वहाँकै भनाईबाट बाहिर ल्याउने काम गरेकाले हामी धेरैले केहि बुझ्ने महत्वपूर्ण अवसर पाएका छौ । "अन्तरै दाजु र डेरिडा" भन्ने निबन्धबाट शुरु भएको अभि सरको साहित्यिक यात्रामा राजनीतिले भने खासै प्रभाव पार्न नसकेको बर्ष कलाकारिताले मोहनी लगाएको र अंग्रेजी साहित्यकारको नामले चिनिने कविमा गणना हुनु नै महत्वपूर्ण पक्ष भन्नै पर्दछ ।

तेह्रथुममा जन्मिएका अभि सरले सिद्धिचरण श्रेष्ठ (काजी दाई) लाई सम पछि पाका कविको रुपमा भेटेको र मञ्जुललाई लगौंट भन्दै भानुभक्त, मोतीराम, गोपालप्रसाद रिमाल, विजय मल्ल, लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा, केदारमान व्यथित, भुपी शेरचन, पारिजात, श्यामप्रसाद शर्मा, तारानाथ शर्मा, शंकर लामिछाने, इन्द्रबहादुर राई, ईश्वर बराल, मोहन कोईरला लगायतका कविहरुका रचनाहरु मनपर्ने अनि सेक्सपियर, चेखव, ब्रेक्तका नाटकहरु फेडरिक नित्से, सार्त्र, अर्नेष्ट हेमिंवे, मार्क्वेज, कार्ल मार्क्स, हेगेल, लु सुन, रविन्द्रनाथ टैगोर लगायतकाको रचनाहरुबाट अकर्षित भएको धारणा रखेदै हाल आत्म कथा लेखिरहेको सन्देश पनि उक्त अन्तर्वातामा भन्नुभएकी छ ।

३. प्रगतिशील लेखकको सूचीमा अग्रपंक्तिका कवि नारायण ढकालको कुनै न कुनै श्रृजना नपढ्ने व्यक्ति साहित्यको आफ्नत बन्ने सबदैन । गाउं विकास समितिको अध्यक्ष र जिवियको उपसभापति अनि सांसद समेतको पहिचान बनाएका नारायण सरलाई मार्क्सवादी भएकै कारणले प्रगतिशिल साहित्यप्रतिको झुकाव, मार्क्सेजको फ्रयान, श्यामल मनपर्ने कवि र गोर्की तथा लु सुन सगै दस्तोएवस्कीबाट धेरै सिकेको कुरा उदय सरका ३६ वटा प्रश्नहरु भित्रै पढ्न सकिन्छ ।

आत्महन्ता, हजारीपालहेप, पीतसंवाद, दुर्भिक्ष, प्रेतकल्प, आदिका लेखक नारायण सर आफू मार्क्सवादी भएको तर सरकारी मार्क्सवादीप्रतिको घृणा तिखो रुपमा गर्न रुचाउने यी कवि नेपालीमा मधवी, लक्ष्मी निबन्ध संग्रह,त्यस बखतको नेपाल आदि अनि विदेशीमा द गड्स अफ स्मल थिङ्स, युद्ध र शान्ति, अपराध र दण्ड, पिता र पुत्र, अ फेरवेल टु आर्म्स, स्लो, अ म्यान अफ द पिपुल, वान हन्ड्रेड ईयर्स अफ सलिच्युड, आदि मनपर्ने श्रृजनाहरु भन्न भ्याउनु भएको छ । विचारमा स्पष्ट र व्यवहारमा आत्मनिष्ठ देखिने नारायण ढकालको साहित्यिक योगदानबारे चर्चा गर्ने हो भने भिन्नै मोटो किताब तयार बन्ने नै छ ।

४. सरुभक्त झट्ट हेर्दा दार्शनिक जस्तो देखिने र साहित्यको सामान्य विद्यार्थीले पनि सहजै चिन्ने तर वास्तविक नाम भक्तराम श्रेष्ठ धेरैलाई जानकारी नभएको एक प्रयोगशील कविका रुपमा स्थापित व्यक्तित्व भन्दा अत्युक्ति नहोला । उदय सरले १३ वटा प्रश्नहरु मार्फत सरुभक्तलाई बुझ्न थप सहज बनाएको प्रस्तुत "प्रश्न" मा विजय मल्लको बौंलाहा काजीबाट प्रभावित भएर शिशिरका अन्तिम दिनहरु नामको नाटक लेख्ने नाटककारले असिना परुनलु भन्ने नाटकबाट प्रारम्भ गरेको साहित्यिक यात्रामा अहम् शुन्यवादको अवधारणाको विकासर्सगै पागलबस्ती, तरुनी खेती, समय झासदी नामका उपन्यास सहित अनेकौं कविता, गजल, गित र मुक्तक लेख्नु भएको छ । परीक्षामा नबस्ने विद्यार्थीको पहिचान बनाएका सरुभक्त सेक्सपियर, बर्नाड शा, ईब्सेन, चेखव, ब्रेक्त, सामुयल बेकेट, आयोनेस्को, थोर्टन उन्डर, आर्थर मिलर, पिरान्डेलो,लगायतकाको नाटक पढ्न रुची राख्ने साहित्यको बहुविधामा हस्तक्षेप गर्ने विरलै मध्ये एक कवि रिचकर्नै पर्दछ ।

प्रज्ञा प्रतिष्ठानको सदस्य बन्दा साहित्यकारहरु स्वतन्त्र नै रहनुपर्नेमा जोड दिएका सरुभक्तको रोजाईका पुस्तकहरुमा महाभारत, युद्ध र शान्ति, ह्याम्लेट, हिस्ट्री अफ वेस्टर्न फिलोसफी, दास क्यापिटल, गान्धीको आत्म कथा, रामायण, मुनामदन, आदि परेका छन् ।

५. गरिहर अधिकारी भन्दा कमैले चिन्ने तर नेपाली साहित्यमा सशक्त कविको रुपमा श्यामलको नामले भिन्न पहिचान कायम गरेको भेटिन्छ । मानुभक्त, लेखनाथ, देवकोटा, रिमाल, भुपी जस्ता साहित्यकारहरुका रचनाबाट आकर्षित श्यामल छन्दोबद्ध कविताका अतिरिक्त निबन्ध, उपन्यास, चित्रकला र अनुवादमा सहजै देख्न सकिन्छ । एपिक विएटरको अवधारणा ल्याउने नाजी जर्मनीका विरुद्ध संघर्ष र विश्वासका कवि बेक्तका कविताहरु अनुवाद गरेर प्रगतिशील कविको रुपमा स्थापित व्यक्ति श्यामललाई उदय सरले प्रस्तुत किताबमा १५वटा प्रश्नहरु मार्फत गहिरोगरि खोतल्ने प्रयत्न गरेको देखिन्छ ।

प्रगतिशील साहित्यलाई नेता वा दल विशेषको कमारोको घेराबाट बाहिरिएर बुझ्न पर्छ भन्ने सन्देश सहित थोत्रो ध्यातिएको बिदेशी कम्बलले यहाँको बौद्धिक जाडो छल्ने संस्कारको तिखो आलोचक श्यामल वैचारिक रुपले सतिसाल झैं उभिने कवि भन्दा बिमति नहोला । कालीदास, मार्क्वेज, गोर्की, सेक्सपियर, लु सुन, टाल्सटाय, नाजिम हिक्मत, एलेन गिन्स्वर्ग, चेखव, पामुक, मण्डेला, लगायतका विश्व प्रशिद्ध कविहरुका र चनाका अतिरिक्त नेपालका युपै कविहरुका श्रृजनालाई मनपराउने श्यामल मार्क्सवादी विद्यार्थीको अतिरिक्त आफ्नुलाई स्वतन्त्र कवि भन्न रुचाउनुहुन्छ ।

६. कविताबाटै साहित्यिक यात्रा शुरु गरेपनि गीतकारको पहिचान बनाएका श्रवण मुकारुङलाई आफ्नैपनको सरलता रुचाउने संघर्षशील कवि भनिन्छ । हेपिएका र उपेक्षितहरु जस्तै बिसे नगचीको बयान, राम भरोस आफ्नो अनुहार खोजिरहे छ,जस्ता कृति मार्फत कमलरीहर समेतको भावनालाई उजागर गर्न रुचाउने श्रवण मुकारुङलाई "प्रश्न" मा २९ वटा प्रश्नहरुबाट उदय सरले कविको निजि तथा साहित्यिक जिवन सब्दो बाहिर ल्याउने प्रयत्नलाई प्रशंशा गर्नै पर्दछ । खासगरी जाति, भाषा, धर्म, वर्ण, लिङ्ग, भुगोल, राजनीतिका पृष्ठभूमीमा हुनेगरेका तमाम विभेदका विरुद्धमा उभिंदै पहिचानका मुद्दामा सजग देखिने कवि श्रवणले यलम्बर, देश खोज्दै जोंदा, कविता संग्रहका अतिरिक्त धेरै त गीतहरु श्रृजना गरेका छन् ।

प्रज्ञा प्रतिष्ठानको प्राज्ञ सभामा लगेर समोसा प्राज्ञकै रुपमा धन्क्याएको सबाललाई मौन समर्थन गर्ने कवि श्रवण अग्रज श्रष्टाहरु मोहन कोईरला, बैरागी काँईला, गोपालप्रसाद रिमाल, भुपी शेरचन, सहित विष्णव ढकाल, रमेश पौडेल, नविन सुब्बा, रमेश के.सी., अनुप बराल, शान्तिराम राई, उपेन्द्र सुब्बा, रुशा राई, तीर्थ संगम, धर्मेन्द्र विक्रम नेम्बाङ, राजन मुकारुङ आदि कविहरुका रचनाहरु उत्कृष्ट भएको दावी गर्नुहुन्छ ।

७. मनु मञ्जिलको नाम नेपाली साहित्यमा चिनाईरहनु पर्ने व्यक्ति होईन । भी. एस. नईपल, सेक्सपियर, इलियट, वाल्ट ह्विटम्यान, लु सुन, मार्क्वेज, मार्टिन लुथर किङ्ग, अर्नेष्ट हेमिङ्ग वे, देवकोटा, भुपी, बैरागी काँईला, रिमाल, अघेवे, डी.एच. लरेन्स, रवर्ट फ्रन्ट आदि कविका रचनाहरु रुचीका साथ अध्ययन गर्ने मनु आफैंमा कविता, कथा, उपन्यासका रचनाकार सहित अंग्रेजी साहित्यका अनुवादकको रुपमा महत्वपूर्ण व्यक्तित्व भन्नै पर्दछ । अलग बाटो नहिंडे फरक आउँदैन भन्ने मनु गरिब बसाई सरे पनि पुग्ने अर्को झुपडिमा हो भन्दै साहित्यिक विद्याहरुको गहिरो अध्ययनको अभावपत्ति चिन्तित देखिनुहुने कविलाई २४ वटा प्रश्नहरु मार्फत आम पाठकहरुका माझमा सहज प्रवेश गराउने कामको प्रशंशा गर्नै पर्दछ ।

अन्तमा, प्रस्तुत अन्तर्वातको संगालो "प्रश्न" मा उदय अधिकारी सरको छनौटका साहित्यिक शिर्ष व्यक्तित्वहरु संगको सबाल जवाफ पढिरहुँ लाग्ने मात्र हैन, आफ्नो रुचीका कवि र उनीहरुका रचनाका बारेमा सम्बन्धित कविहरुको रोजाईका जवाफले सय भन्दा बढि अन्तर्राष्ट्रियस्तरका ख्यातिप्राप्त कविहरुको नाम र उनीहरुका श्रृजनाको सार समेत थाहा पाउने अवसर यो किताबको अर्को महत्वपूर्ण उपलब्धि भन्नै पर्दछ । आगामी दिनमा थप साहित्यिक रथि, महारथिहरुलाई अझ तिखा सबाल जवाफहरुमा भेट्न पाईयोस भन्ने अपेक्षा सहित उदय सरको यो यात्राको सफलताको कामना गर्दछु ।

युवा जनशक्तिमा लागू पदार्थको कुलत

सुदर्शन अधिकारी

युवावर्ग हरेक देशको विकासको आधार भएकाले यूवामैत्री नीति निर्माण गरी आम युवावर्ग स्वदेशमा नै श्रम गर्ने वातावरणको सिर्जना गरेका हुन्छन् । आज हाम्रो देशमा प्रभावकारी युवा नीतिको अभावका कारण चाहेर पनि स्वदेशमा रहेर श्रम गर्न सकिरहेका छैनन् । रोजगारीको अभावमा दैनिक सरदर १७ सय युवा जनशक्ति श्रमका लागि विदेसिन विवश हुन् । युवा जनशक्ति यसरी विदेसिनु क्षणिक लाभ देखिए पनि अन्तत: यसलाई सही मानिँदैन । कोरोनाको संक्रमणमा समेत विश्वगयकी वृद्धि भएको खबर आयो । देशको अर्थतन्त्रमा यसले ठेस दिएको छ । स्वदेशमा नै रोजगारी सिर्जना गर्नका लागि उद्योग तथा कलकारखानाको स्थापना हुनु जरुरी हन्छ । तर, उद्योग स्थापनाको सवालमा हामीले आवश्यक ध्यान दिएका छैनौं ।

हाम्रो समाजमा अनेकौं समस्या विद्यमान रहेका छन् । बेरोजगारीको समस्या एकातर्फ जटिल बन्दै छ भने अर्कोतिर होनहार युवा जमात लागूपदार्थको दुर्व्यसनीमा फसै गएका छन् । मानवले अनेकौं बहानामा विभिन्न प्रकारका लागूपदार्थको सेवन गर्दै त्यसैलाई निकट साथी बनाउने गर्छन् । लागूपदार्थको उपयोगले अमूल्य जीवन बर्बाद बनाउँदै आइरहेका छन् । खासगरी युवा जमात यसको कुलतमा फसे गरे तापनि अन्य उमेर समूहका व्यक्तिसमेत लागूपदार्थको दुर्व्यसनीमा पुगेका देखिन्छन् । लागूपदार्थको उपयोग गरी खराब लतमा लागनुका कारणहरू अनेक हुन्छन् । ती कारणहरूमा घरायसी झगडा, बेमेल, पारिवारिक मायाममताको अभाव, गरिबी, अभाव र गलत संगतमा परेका साथीको संगत आदि रहेको देखिन्छ । साथीभाइको खराब संगत अनि लागूऔषधिको सेवनका लागि करकापबाट पनि यसको कुलतमा पुग्छन् । अर्को प्रमुख कारण भनेको युवा र युवतीबीचको प्रेममा असफल भएपछि लागूपदार्थको दुर्व्यसनीको सहारा लिने अवस्थामा पुग्छन् । आजका आम युवावर्गमा रहेको अर्को मुख्य कारक बनेको छ, सामाजिक सन्जालको दुरुपयोग । यसको गलत प्रयोगले गर्दा पनि लागूपदार्थको उपयोग बढेर गएको देखिन्छ । प्रविधिको बढ्दो प्रयोगले सकारात्मकभन्दा नकारात्मक परिणाम धेरै देखिन्छ । मानसिक तनाव कम गर्न बहानामा पनि मानवले लागूपदार्थको सहारा लिने गरेका सयौं दृष्टान्त पाइन्छ । मोबाइलमा यूयुब भाइबर फेसबुकको प्रयोग कम्प्युटर, टिभीजस्ता प्रविधिको बढ्दो प्रयोगले गर्दा मानवमा अनेकौं सामाजिक समस्याको सिर्जना भएको देखिन्छ । किशोर अवस्थामा विशेष ध्यान दिन सकिएन भने कुनै पनि समयमा छोराछोरी कुलतमा फस पुग्छन् ।

हरेक अभिभावकले आफ्ना छोराछोरी कहाँ जान्छन् ? उनीहरूको मिल्ने साथीहरू कस्ता छन् ? उनीहरूले दिनचर्या कसरी बिताउँछन् ? भन्ने सवालमा सधैं सजग हुनु जरुरी हन्छ । किशोरावस्थामा हिँड्ने गलत संगतमा पुग्ने सम्भावना ज्यादा भएकाले यस उमेरमा हरेक अभिभावकले आफ्ना छोराछोरीप्रति विशेष निगरानी राख्नुपर्ने हन्छ । घरमा मात्र नभई उनीहरूको विद्यालयमा, अत्यन्तै मिल्ने साथीको बारेमा समेत जानकारी राख्नुपर्ने हन्छ । यसरी गरिने व्यवहार तथा निगरानी दुवै तरिकाले गर्न सकिन्छ । प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा गर्नुपर्ने पनि हन्छ । यस बेलाको सामान्य निगरानीले पनि महत्व राख्ने भएकाले यस्ता क्रियाकलापले छोराछोरीले यदि गलत मार्ग समाएका रहेछन् भने पनि सुधार्न सकिन्छ ।

उनीहरूले सही मार्ग नै अवलम्बन गरिरहेका भए पनि कुनै पनि समयमा गलत मार्गतिर जाने सम्भावना प्रबल रहन्छ । त्यसकारण उचित र आवश्यक मात्रामा माया रेखदेख तथा बेलाबेलामा कतै बाटो बिराएका त छैनन् ? भनेर चनाखो रहनुपर्छ । छोराछोरीलाई चाहिनेभन्दा बढी माया, जति रुपैयाँ माग्यो त्यति नै बिनासोधखोज दिने बानीले पनि किशोरकिशोरीहरू गलत मार्गमा पुग्ने गरेका दर्जनौं दृष्टान्त पाइन्छन् । घरमा छोराछोरीलाई आवश्यक स्नेह, खानपिन, रेखदेख गर्दै उनीहरूका सहपाठी साथीहरूका बारेमा समय समयमा राख्नुपर्ने हन्छ । यस्ता कार्यले सन्तानहरूले दुर्व्यसनीमा फस्ने र गलत मार्गमा पुग्ने सम्भावना ज्यादा कम हन्छ । आजको समय प्रविधिको भएकाले कतिपय कुलतमा पुग्नुको कारण प्रविधिको दुरुपयोग भएको सम्झ पाइन्छ । घरपरिवारका सदस्यहरूबीचमा कुराकानी, छलफल, हाँसो, ठट्टा सबै हराएर गएका छन् । आजका अधिकांश युवावर्गको समय, मोबाइल, ट्याब, कम्प्युटर आदिमा भुल्ने एकोहोरो भएर त्यसैमा लड्न हुने प्रवृत्ति सर्वत्र देखिन्छ । लागूपदार्थको नकारात्मक प्रभावकै छिटो नदेखिने भए पनि यसको प्रयोगले मानवको आँखा र मस्तिष्कमा असर पारिरहेको हुन्छ ।

आममानलेे क्षणिक रूपको मनोरञ्जन र मस्तीलाई नै जीवनको मुख्य उपलब्धि ठानेका हुन्छन् । मन्द विषलाई सेवन गरेर अमूल्य जीवननाई तनावबाट मुक्त हुने बहानामा लागूपदार्थको सेवनमा लाग्ने होनहार युवा वर्ग छन् । हाम्रो सन्दर्भमा खासगरी १६ देखि २४ वर्ष उमेर समूहका किशोरकिशोरीहरू लागूपदार्थको लतमा वा दुर्व्यसनीमा फसे गरेका विभिन्न कध्ययन र तथ्यांकले देखाउँछ । सहज रूपमा पाउँघरमा पाइने स्थानीय मादक पदार्थदेखि महँगा लागूपदार्थको उपयोग गर्ने युवा जनशक्तिको संख्या झूसे रोएको देखिन्छ । गाँजा, चरेरा, अफिम, भाङ्गसगयतका दर्जनौं नामका लागूपदार्थको प्रयोगले ऊर्जाशील जनशक्तिलाई बर्बाद बनाइरहेको छ ।

समाजमा लागूपदार्थको खरिद-बिक्री गर्नेहरूको ठूलो सन्जाल रहेको देखिन्छ । यसको कारोबार गर्ने जमात, जुन सधैं प्रहरीसँग टाढा हुन चाहन्छन्, लागूपदार्थको प्रयोग गर्न प्रेरित गर्नेहरू पनि युवावर्ग नै हुन्छन् । उनीहरू पनि समूह बनाई आफ्नो सन्जाल बलियो र ठूलो नबाउन चाहन्छन् । लागूपदार्थको प्रयोगकर्ता सधैं झुम्म हुने, लड्न पर्ने मात्र नभई एकोहोरो बन्ने, एकलकाटे हुने, अलिक असामान्य स्वभावका हुन्छन् । औंधीलाई समेत लागूपदार्थका रूपमा प्रयोग गर्नेहरूको ठूलो वर्ग रहेको छ । कुलत शब्दबाटै सही होइन भन्ने बुझिन्छ, तसर्थ सचेत र जीवनको महत्व बुझ्ने जोकोहीले लागूपदार्थको उपयोग गर्दैन । मानव जीवनको महिमा मनन गर्नका लगि शिक्षाको आवश्यकता रहन्छ । क्षणिक आनन्दलाई सबै चिज हो भनेर मान्ने हो भने त्यो सरासर गलत अनि भूल मात्र हो । मानवले सफल जविन व्यतीत गर्नका लागि सामान्य आनीबानीदेखि जटिल जीवनशैली अवलम्बन गर्नुपर्ने हुन्छ । आज सबै अभिभावकले जुनसुकै समस्याको सामना गरेर भए पनि छोराछोरीलाई पढाएका हुन्छन् । आफ्ना सन्तानको सुन्दर भविष्यको सपना साकार बनाउनका लागि हरतरहले प्रयास गरेका हुन्छन् ।

आमाबाबुको योजना र जुन सपना हुन्छ, त्यसलाई छोराछोरीले पनि बुझ्नुपर्ने हुन्छ । समग्रमा भन्ने हो भने किशोरकिशोरीले पनि सफल जीवनयापनका लागि सजग र सचेत भएर शिक्षा हासिल गरेर असल मानव बन्ने मार्गको अवलम्बन गर्नुपर्छ । समाजमा हुने कुनै पनि खराब कार्यमा एउटा असल र सचेत नागरिकले समाज सुधारको पक्षमा सकारात्मक कदम चाल्नुपर्छ । आम अभिभावकलाई चिन्ता भनेकै छोराछोरीले गलत र खराब संगतमा लागेर कुलतमा फस्न पुगी अमूल्य जीवननाई बर्बाद बनाउँदा कि भन्ने छ । आज होनहार युवा जनशक्ति लागूपदार्थको दुर्व्यसनीमा फस्न पुग्नु हरेक दृष्टिकोणले उचित होइन ।

देशको सुन्दर भविष्य निर्माण गर्न युवा जनशक्तिलाई उत्पादनमुखी कार्यमा लगाई देशको अर्थतन्त्र बलवुत बनाउने दिशामा केन्द्रित हुने कार्यमा नीतिनिर्मातादेखि अन्य सबै तहका सरोकारवालाहरू गम्भीरतापूर्वक लाग्नुपर्ने खाँचो छ । सरकारले युवाकेन्द्रित नीति निर्माण गर्दै स्वदेशमा नै रोजगारीको सुनिश्चितता हुने वातावरण निर्माण गर्न विलम्ब गर्नु हुँदैन । राजनीति होस् या अन्य कुनै पेसा-व्यवसाय नै किन नहोस्, सबैतिर युवा लक्षित कार्यक्रमको निर्माण गरी त्यसको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ । हरेक अभिभावकले आफ्ना छोराछोरीको आनीबानी के-कस्तो छ ? कस्ता साथीभाइको संगत गर्दै छन् ? मोबाइल तथा ल्यापटपमा के-कस्ता सामग्री हेर्ने गर्छन् ? भन्ने जस्ता सवालमा निकै चनाखो हुनु जरुरी हन्छ । खासगरी विद्यालय जाने उमेर समूहका बालबालिकामा बढी ध्यान गर्नुपर्ने हन्छ । समयमा बालबालिकालाई सही मार्गमा लगाउन सकिएन भने उनीहरूको भविष्य पनि बिग्ने अनि घर-परिवारमा पनि अशान्ति सिर्जना हुने भएकाले बेलैमा सजगता अपनाई गलत मार्गमा लाग्नबाट जोगाउनुपर्छ ।

- साभार: कारोबार

माइकल ज्याक्सनको बायोपिक फिल्म बन्दै

काठमाडौं/ दिवंगत पप लिजेन्ड माइकल ज्याक्सनको बायोपिकमा काम भइरहेको छ । बोहिमियन राप्सोडिका निर्माता ग्राहम किङले ज्याक्सनको बायोपिक निर्माण गरिरहेका हुन् । बायोपिकले पप-किङ माइकललाई एक जटिल व्यक्तिका रूपमा चित्रण गर्नेछ । यसले ज्याक्सनको सबैभन्दा प्रतिष्ठित प्रदर्शनलाई जीवन बनाउने प्रयत्न गर्नेछ । ज्याक्सनको बायोपिकमा काम गर्न पाउँदा खुसी व्यक्त गर्दै लायन्सगेट मोसन पिक्चर ग्रुपका अध्यक्ष जो ड्रेक भन्छन्, 'यो ऐतिहासिक फिल्मको टिम भएर काम गर्ने मौका पाउँदा लायन्सगेट निकै उत्सहित छ । साथै, बोहिमियनजस्ता प्रतिष्ठित जीवन कथा सफल रूपमा कास्टसकेका ग्राहमसँग काम गर्न पाउँदा रोमञ्चित पनि छौं । मैले ज्याक्सनको परिवारलाई सन् १९८१ मा भेटेको थिएँ । उनको निरोसीलाई हृल्लो पर्दामा ल्याउने मौका पाउँदा खुसी लागेको छ ।' १४ ग्रामी, ६ बिट अवार्ड, गोल्डेन ग्लोब र ३९ गिनिज वर्ल्ड रेकर्ड माइकल ज्याक्सनको नाममा छ । - बलिउड हंगामाबाट

प्रणय दिवसका लागि कोसेलीस्वरुप 'तिम्रै लागि'

काठमाडौं (रासस)/ करिब एक महिनाअघि 'माया यस्तो होस्' बोलको म्युजिक भिडियो सार्वजनिक गरेका युवा गायक दिल विश्वकर्माले नयाँ साङ्गीतिक सौगात 'तिम्रै लागि' दर्शकमाझ ल्याएका छन् ।

प्रणय दिवसको अवसर पारेर गायक विश्वकर्माले यो म्युजिक भिडियो सार्वजनिक गरेको हो । गीतमा गायक विश्वकर्माको स्वर, शब्द र संगीत तथा सुदिप सागरको संगीत संयोजन रहेको छ । प्रेमिल जोडी बीचको प्रेम र आकर्षणलाई आधार बनाएर प्रस्तुत गरिएको उक्त भिडियोमा गायक विश्वकर्मा र बिना राउतको अभिनय छ ।

नवराज उँजीले छायाङ्कन गरेको भिडियोमा दिपेन बस्नेतको सम्पादन र सुबोल थापाको निर्देशन रहेको छ । गायक विश्वकर्माको च्यानल 'दिल विश्वकर्मा अफिसिएल' मार्फत् उक्त भिडियो सार्वजनिक भएको हो ।

खोपको विवरण पठाउन निर्देशन

काठमाडौं (रासस)/ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले आज बुधबारसम्म कोरोना भाइरस विरुद्धको खोपको विवरण उपलब्ध गराउन माहतहका निकायसाई निर्देशन दिएको छ । कोभिड-१९ विरुद्धको खोप अभियेख सम्बन्धमा गठित छानबिन समितिले तोकिएको समयसिमाभित्र केही जिल्ला र स्थानीय तहले विवरण नबुझाएकाले सो निर्देशन दिएको हो ।

छानबिन समितिले छ जिल्लाका स्वास्थ्य कार्यालय र १०९ स्थानीय तहलाई भोलिसम्म विवरण बुझाउन निर्देशन दिएको समितिका संयोजक डा गुणराज लोहनीले जानकारी दिए ।

मन्त्रालयले खोपको एकीन तथ्याङ्क नभेटेपछि यही माघ १६ गते मन्त्रालयका प्रमुख विशेषज्ञ डा लोहनीको संयोजकत्वमा पाँच सदस्यीय छानबिन समिति गठन गरेको थियो ।

यसअघि समितिले यही माघ २१ गतेभित्र स्वास्थ्य सेवा विभागको व्यवस्थापन महाशाखा, सातवटै प्रदेशको स्वस्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, ७७ वटै जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, ७५३ वटै स्थानीय तहलाई खोपको मौज्दात र खोप लगाएका व्यक्तिको विवरण पठाउन निर्देशन दिएको थियो ।

बन्द फूलबारी होटेल खुलाउन प्रदेश सरकारको चासो

गण्डकी (रासस)/ पर्यटकीय नगरी पोखरामा कुनै बेला देश विदेशबाट आउने खर्चालु पर्यटक बस्ने ठाउँका रूपमा चासो र चर्चा कमाएको थियो फूलबारी होटेलले । पाँचतारे प्लस डिलक्ससमेत रहेको यो होटेललाई नेपालमा मात्र नभइ दक्षिण एशियाकै नमूना मानिन्थ्यो ।

मजदूर आन्दोलन लगातका कारणबाट पाँच वर्षयता बन्द यो होटेल अहिले भने सुनसान छ । तत्कालीन समयमा झण्डै ४५० जनालाई रोजगारी दिएको यस होटेलमा भएको संरचना जोगाउन र कर्नका लागि हाल सुरक्षाकर्मीसहित १६ जना कर्मचारी छन् । होटेल तथा परिसरको सरसफाइ कार्यलाई निरन्तरता दिइएको होटेलका इञ्जिनियरिङ विभाग प्रमुख धनराज पुरैमे जानकारी दिए ।

सन् २०१७ फेब्रुअरी २८ बाट मजदूर आन्दोलनका कारण बन्द भएको होटेल पुनः सञ्चालनका लागि व्यवस्थापनले पाल गरिरहे पनि कोरोना महामारीका कारण कहिलेबाट पुनः सञ्चालनमा आउँछ भन्ने यकिन हुनसकेको छैन । पुरीका अनुसार पुनः सञ्चालनका लागि न्यूनतम नौ महिनादेखि एक वर्षसम्म ममर्त तथा पुनःनिर्माणका काम लाग्ने अनुमान गरिएको छ ।

सन् १९९८ देखि सञ्चालनमा आएको यस होटेल २०६ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । उक्त क्षेत्रफलमध्ये फूलबारी होटेलकै नाममा पूर्जा रोकेको ९८ रोपनी जग्गाबिना जानकारी प्रहरीको नाममा दिइएकोमा त्यो अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा रहेको व्यवस्थापनले जनाएको छ । होटेलमा सुविधा सम्पन्न १६५ कोठा रहेका छन् । होटल सञ्चालनको सुरुमा थाइल्याण्डको दुषित्यानी नामक समूहले यसको व्यवस्थापनको जिम्मा लिएको थियो । सुरुमा लगभग पाँच वर्ष होटेल राम्रैसँग चले पनि सन् २००४ पछिका वर्ष भने सन्तोषजनक हुनसकेन ।

त्यसयता समय समयमा भएका जहाज अपहरण, ऋतिक रोशन काण्ड, माओवादी सशस्त्र द्वन्द्वको सुरुवात र चरमोत्कर्ष, दरबार हत्याकाण्डलगायतका घटना क्रमको असर होटेलमा पनि प्रत्यक्ष परेको थियो । यी विभिन्न समस्याहरुसँग खर्चालु पर्यटकको आगमन घट्दै गएसँगै प्रभावित बनिरहेको होटेलमा थपिएको मजदूर समस्याले होटेल अनतः बन्द हुनपुगेको हो । यसबीचमा होटेलका सञ्चालकदेखि विभिन्न समूहले व्यवस्थापनको जिम्मा लिए पनि होटेलले गति लिन सकेको थिएन । झण्डै चार अर्ब लगानी भएको यस होटेलका सञ्चालक पियुषबहादुर अमात्य हुनुहुन्छ । उहाँ तत्कालीन राजा वीरेन्द्रसँग निकट थिए । दरबार हत्याकाण्ड, देशमा द्वन्द्वको अवस्था आदिले सबै क्षेत्र प्रभावित भएसँगै होटेलको अवस्था पनि त्यही रूपमा प्रभावित भएको अनुमान गरिन्छ । पर्यटकको आगमन घटनु, ऋण बढ्दै आनुनलायतका कारणसँगै व्यवस्थापन र मजदूर बीचको द्वन्द्वले पनि होटेल बन्द हुन पुगेको जानकार बताउछन् ।

पर्यटनमन्त्री कँडेलद्वारा स्थलगत अवलोकन

गण्डकी प्रदेशका पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री मणिभद्र शर्मा कँडेलले बन्द अवस्थामा रहेको फूलबारी होटेलको स्थलगत अवलोकन गर्नुभएको छ । होटेललाई पुनः सञ्चालनमा ल्याउनका लागि सरकारकातर्फबाट गर्न सकिन्छ कि भनेर अवलोकन गरेको उनले बताए । "होटेलको पुनः सञ्चालनका लागि होटेल सञ्चालक र सरकारका तर्फबाट के के गर्न सकिन्छ त्यसका लागि छलफल गर्न हामी तयार छौं", उनले भने, "होटेल सञ्चालनसँगै पोखरामा पर्यटकलाई गुणस्तीय सेवा प्रवाहसँगै यसबाट झण्डै साढे चार सय व्यक्तिका लागि रोजगारी पनि सिर्जना हुने देखिन्छ ।"

फूलबारी होटेल यसका लगानीकर्ताको मात्र नभइ पोखराको पनि गौरव भएको बताउने पोखरा पर्यटन परिषद्का अध्यक्ष गोपीबहादुर भुराई यसलाई पुनः सञ्चालनमा ल्याउनु आवश्यक भएको धारणा राख्ने । हृल्लो लगानीको फूलबारी होटेल बन्द हुँदा त्यसले समग्र पोखराका लागि पनि राम्रो सन्देश नदिने बताउँदै उनले बन्द हुनुका कारण लगायतका विषयमा समीक्षा गर्दै देखिएका समस्याको समाधान गर्दै पुनःसञ्चालनमा ल्याउनुपर्ने बताए । फूलबारी होटेल पुनःसञ्चालनसँगै पोखरामा लगानीका अन्य वातावरण पनि सिर्जना हुने जनाउँदै उनले भौगोलिक अवस्थिति आदि कारणबाट पनि उपयुक्त स्थानमा होटेल रहेको उल्लेख गरे ।

खेलकुद विधालाई मुलुकको सम्बन्ध विस्तारसँग जोड्ने प्रयास

काठमाडौं (रासस)/ सरकारले मुलुकको पहिचान अभिवृद्धि र सम्बन्ध विस्तारलाई खेलकुद विधासँग जोडेर लैजाने सोच अघि सारेको छ । स्वच्छ, व्यावसायिक र प्रविधिमैत्री खेलकुद विकास र विस्तार गर्ने सोचका साथ स्वस्थ, सक्षम र अनुशासित नागरिक तयार गरी अन्तर्राष्ट्रिय जगत्मा राष्ट्रको सम्मान अभिवृद्धि गर्दै पहिचान स्थापित गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयका सचिव डा. दामोदर शर्माले खेलकुदलाई राष्ट्रिय एकता सुदृढ तुल्याउने र अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा राष्ट्रिय पहिचान स्थापित गर्ने प्रमुख माध्यमकारूपमा विकास र विस्तार गर्ने नीतिलाई कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्दै अघि बढाइने बताए । उनले भने, "खेल विधा एउटा कियाकलाप मात्र होइन, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय एकता प्रवर्द्धन गर्ने, देशप्रति लगाव एवं अरु देशसँग सम्बन्ध विस्तार गर्ने औजार हो ।"

विश्वव्यापी मूल्य, मान्यता र प्रविधिको संयोजनबाट नागरिकलाई रोजगारको अवसर सिर्जना गर्न, खेल पर्यटनका माध्यमबाट दिगो विकासका शिक्षा, स्वास्थ्य, जैहैगिक समानता तथा आर्थिक वृद्धिलगायतका लक्ष्य हासिल गर्न स्वास्थ्यमा तहदेखि नै खेलकुदको संस्थागत विकास गर्न विभिन्न कार्ययोजना बनाएर मन्त्रालय अघि बढेको छ । व्यक्तिको शारीरिक तन्दुरुस्ती, सामाजिक, मानसिक र संवेगात्मक पक्षको सन्तुलित विकासमा खेलकुदको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ ।

विश्वका प्रत्येक राष्ट्र खेलकै माध्यमबाट क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग जोडिदै आएको र नेपाल पनि अन्तर्राष्ट्रिय तथा आफ्नै मौसिक खेल विधाद्वारा विशिष्टता हासिल गरिरहेको सचिव रेग्मीले उल्लेख गरे । विश्वका चर्चित खेल फुटबल, भलिबल, क्रिकेट, जुडो, कराते, तेक्वान्दोमा समेत मुलुकको पहिचान स्थापित गरेको नेपालले पर्वतीय सहासिक खेल विधामा अरुका साथ अब्बल साबित गरिसकेको छ । एक-अर्को देशबीचको सम्बन्धलाई दर्बिको तुल्याउने माध्यमका रूपमा रहेका खेलकुद विधाका माध्यमबाट सम्बन्ध विस्तार गर्न र देशको श्रीवृद्धिका लागि परराष्ट्र, अर्थ, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय, खेलकुद परिषद् खेल संघ, खेलाडी, प्रशिक्षकको महत्वपूर्ण भूमिका रहनेछ । नेपालले हाल खेलकुद विधाकै माध्यमबाट दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग सङगठन (सार्क) तथा अरु एशियाली मुलुकसहित अन्तर्राष्ट्रिय अगत्मा देशको झण्डा फरराउने र राष्ट्रियगान धन्काउँदै आएको छ ।

तततत् देशका खेलाडी स्वयं, मन्त्रालय-मन्त्रालय, खेलकुद परिषद्, विषयगत खेलकुद संघ, समर्थक क्लब (फ्यानक्लब), समर्थक, प्रशिक्षकबाट पनि त्यत्तिकै अग्ररता र चासोले विश्व खेलकुद क्षेत्रका नवीनतम् अभ्यास भिग्याउन तथा खेल क्षेत्रबाट आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तार गर्न योगदान पुग्ने सचिव रेग्मी बताउँछन् ।

विश्वका कयौं मुलुकले खेलकुदकै माध्यमद्वारा पहिचान स्थापित गर्न सफल भएको नेपालाई सागरमाथा र गौतमबुद्धका अतिरिक्त सहासिक खेलकुदका माध्यमबाट पनि परिचय स्थापित गर्ने सम्भावना प्रशस्त रहेको तेक्वान्दो विधाका अन्तर्राष्ट्रिय प्रशिक्षक दीपेन्द्र ढकाल बताउँछन् । सरकारले खेलकुद पूर्वाधारको विकास, विस्तार र स्तरोन्नति गर्दै खेलकुद क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धी र व्यावसायिक तुल्याउन तथा सबै क्षेत्रमा खेलकुदलाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने उद्देश्य राखेको छ । खेल क्षेत्रका विकास र विस्तारका लागि पूर्वसर्तका रूपमा खेलाडी पहिचान, पूर्वाधार विकास र प्रतिस्पर्धालाई लिँदै आएको छ ।

मन्त्रालयले एष्टिडोंपिड, म्याच फिक्सिङ्ग तथा बल टेम्परिङ जस्ता गैरकानूनी कार्यलाई निरुत्साहन गर्न सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । प्रतिभावान खेलाडी पहिचान, खेलाडी प्रशिक्षक प्रोत्साहन र सामाजिक सुरक्षाको सुनिश्चिता, खेल सहर विकास, खेलकुद क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन, व्यावसायिक र मैत्रीपूर्ण खेल प्रतियोगिता र खेल विशेष विज्ञता हासिल गरेका मुलुकसँगको सहकार्य र समझदारीलाई पनि मन्त्रालयले प्राथमिकतामा राखेको छ ।

सरकारले प्रत्येक प्रदेशमा सुविधासम्पन्न रंगशालासहित खेलमैदान, उच्च भू-भागीय खेलकुद तालिम केन्द्र, सार्वजनिक-निजी साझेदारी खेल पूर्वाधार विकास, संघसंस्था सुदृढीकरण, खेल शैक्षिक संस्था स्थापना र प्रतिष्ठान स्थापनालाई जोड दिँदै आएको छ ।

निकुञ्जमा नमूना घाँसे मैदान बनाउने तयारी

चितवन (रासस)/ चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र नमूना घाँसे मैदान बनाइने तयारी गरिएको छ । निकुञ्जले पाँच स्थानमा १० देखि १४ हेक्टरको मैदान बनाउन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागमा प्रस्ताव पेश गरेको छ । वर्षैभरी व्यवस्थित गर्ने गरी घाँसे क्षेत्र बनाउन लागिएको हो ।

निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत हरिभद्र आचार्यका अनुसार वर्षमा तीन पटक व्यवस्थापन गर्ने गरी मजदूर कर्मचारी परिचालन गरेर घाँसे मैदान व्यवस्थित गर्न लागिएको हो । एक वर्क्षा रु एक करोड हराहरी खर्च हुने निकुञ्जको अनुमान छ । हालसम्म निकुञ्जभित्रका मैदान वर्षमा एक पटक मात्र व्यवस्थापनको काम गर्न गरिन्छ । हृल्ला ढड्डी र भिचाहा प्रजाती फालेर घाँसे मैदानलाई व्यवस्थित गर्न गरिन्छ ।

उनले घाँसे मैदान आफै बन्न दिनुपर्ने भए पनि यहाँको भू-बनोट फरक भएकाले व्यवस्थापन गर्नुपरेको जानकारी दिए । उनले भने "निकुञ्जभित्रका घाँसे मैदान पहिलेका मानवबस्ती भएकाले भिचाहा प्रजाती, ढड्डी र बूट्यान धेरै पलाउदा नियमित व्यवस्थापन गर्नुपरेको हो ।" निकुञ्ज स्थापना हुनुबीच मानवबस्ती भएका क्षेत्रपछि निकुञ्जको घाँसे मैदान बनेका हुन् । निकुञ्जभित्र आठ हजार ९९५ दशमलब २ हेक्टर यस्ता मैदान छन् । यसमध्ये बजेटका आधारमा अधिकतम घाँसे मैदानको व्यवस्थापन गर्ने गरिन्छ । निकुञ्जका सूचना अधिकारी गणेशप्रसाद तिवारीका अनुसार चालू वर्षमा बजेट कम आएकोले थोरै मात्र घाँसे मैदान निर्माणको काम गरिँदै छ ।

यसवर्ष ५० हेक्टर नयाँ घाँसे मैदान व्यवस्थापन गरिँदै छ भने ३०८ हेक्टर पुरानोलाई व्यवस्थापन गरिँदै छ । यसवर्ष घाँसे मैदान निर्माणका लागि रु २५ लाख र व्यवस्थापनका लागि रु ३८ लाख ३५ हजार बजेट निकासा भएको छ । तिवारीका अनुसार गतवर्ष ७०० हेक्टर घाँसेमैदान निर्माण र ४०० यस हेक्टर व्यवस्थापन गरिएको थियो । निर्माणका लागि गएको वर्ष रु तीन करोड ५० लाख र व्यवस्थापनका लागि रु ९९ लाख ५७ हजार खर्च गरिएको थियो । आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ६०० हेक्टर घाँसे मैदान निर्माण गरिएको थियो ।

सो अलमा रु तीन करोड १० लाख खर्च गरिएको थियो । व्यवस्थापनमा रु २८ लाख ९९ हजार खर्च भएको निकुञ्जले जनाएको छ । सोहीवर्ष ५७ दशमलब ७९ हेक्टर घाँसे मैदान व्यवस्थापन गरिएको थियो । कोभिडका कारण बजेट कटौती हुँदा घाँसे मैदान निर्माणमा बजेट अपुग भएको उनले बताए । उनले भने "यो बजेट अत्यन्त न्यून भयो ।" चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष प्रकाश ढुंगानेले निकुञ्जभित्रको घाँसे मैदान राम्रो व्यवस्थापन हुन नसकेमा वन्यजन्तु मानवबस्ती आउन सक्ने बताए ।

घाँसे मैदान व्यवस्थापन र नयाँ निर्माणमा निकुञ्जले खर्च गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ । निकुञ्जभित्र राम्रो घाँस खान नपाएमा दुर्लभ एक सिङ्गे गैंडा र बाघका आहारा प्रजाती खानाका लागि मानवबस्ती प्रवेश गर्ने र दुःख दिने उनको भनाइ छ ।

महत्व र वन्यजन्तु बिषयबेच्नु

कम गर्नका लागि निकुञ्जभित्रको घाँसे मैदान व्यवस्थित हुनुपर्ने विज्ञ बताउछन् । निकुञ्जमा ६९४ गैंडासँगै बाघका आहारा प्रजाती चित्तल, जरायो, बँदेल जस्ता वन्यजन्तुका लागि घाँसे मैदान आवश्यक पर्दछ । कोभिडका कारण पर्यटक घटेसँगै मध्यवर्तीमा खर्च हुने रकम न्यून भएको छ । यसका कारण मध्यवर्ती सामुदायिक वनले घाँसे मैदानमा खर्च गर्नका लागि बजेट अभाव छ ।

पर्या-पर्यटनमा काम गर्ने सामुदायिक वनमा पर्यटक घुम्न न्यून आउँदा आम्दानी हुन पाएको छैन । यसले पनि दुर्लभ वन्यजन्तुको बासस्थान व्यवस्थापन राम्रो हुनसकेको छैन ।

इन्टरनेटको सञ्जालमा जोडिँदै सामुदायिक विद्यालय

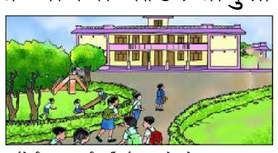

गलेश्वर (रासस)/ म्याग्दीको बेनी नगरपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित ४२ सामुदायिक विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउन इन्टरनेट जडान कार्य सुरु भएको छ । बेनीषजारको बसपार्क क्षेत्रमा रहेको बालमन्दिर आधारभूत विद्यालयमा इन्टरनेट जडान भएपछि राउटरको स्विच अन गरेर बेनी नगरपालिकाका प्रमुख हरिकुमार श्रेष्ठले जडान कार्यको औपचारिक उद्घाटन गरे ।

विद्यालयमा आवश्यक पर्ने इमेल तथा इन्टरनेट प्रयोगका लागि दूरसञ्चार प्रधिकरणको आर्थिक सहयोगमा जोडिएको इन्टरनेटले सहज हुने नगर प्रमुख श्रेष्ठको भनाइ छ । विश्वभर महामारीका रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ संक्रमणको समयमा भर्चुअल माध्यमबाट विद्यार्थीहरूलाई दैनिक रूपमा कक्षा लिन र शिक्षकलाई पढाउनका लागि अहिले जोडिएको इन्टरनेटले सहज हुने उनले बताए । इन्टरनेट जडान कार्यले शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई शिक्षण सिकाइ कियाकलापमा धेरै सहज हुने अपेक्षसमेत गरिएको छ । नेपाल दूरसञ्चार प्रधिकरणको ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोषले क्षेत्रव्यान्ड इन्टरनेट सेवाको सरोन्नति तथा विस्तार गर्ने कार्यक्रमअन्तर्गत स्थानीय तहसँग समझदारी गरेर सामुदायिक विद्यालयमा इन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराएको हो ।

प्रधिकरणले बेनी नगर-पालिकासँग सम्झौता गरेर नगर-पालिकाभित्रका ४२ वटा विद्यालयमा इन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराउन लागेको बेनी नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत धोलकराज ढकालले जानकारी दिए । बालमन्दिर आधारभूत विद्यालयमा इन्टरनेट जडान खर्चसहित २ वर्षको २८ हजार रुपैयाँ पनि प्रधिकरणले उपलब्ध गराएको उनको भनाइ छ ।

नगरपालिका क्षेत्रका ४२ वटै विद्यालयमा एक महिनाभित्रै इन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराइन लागिएको टेकमाइन्डस नेटवर्कका जोनल इन्चार्ज सुवास श्रेष्ठले बताए । उनले भने, "प्राधिकरणसँगको सहकार्यमा बेनी नगरपालिकामित्र सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूमा तीव्र गतिको इन्टरनेट सुविधा हामीले दिन लागेका छौं ।" इन्टरनेट जडानपछि सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक तथा विद्यार्थीको सिकाइ प्रभावकारी हुने जनाइएको छ । पछिल्लो समय सबैको हातहातमा स्मार्ट फोन पुगेपछि सबैलाई इन्टरनेट सेवा अपरिहार्य जस्तै बनेको छ ।

बेनी नगरपालिका क्षेत्रभित्र रत्नेचौरमा तीन, ज्यामरुककोटमा ६, भकिम्लीमा ६, सिगामा तीन, पुवाचौरमा १०, अर्थुङ्गमा तीन, बेनीमा एक, घतानका सात र पाल्लेखेतका तीनवटासहित कुल ४२ वटा विद्यालयहरूमा इन्टरनेट जडान गर्ने कार्यको सुरुआती दिनमा बालमन्दिर आधारभूत विद्यालयमा इन्टरनेट सेवा जोडिएको हो । इन्टरनेट जडानपछि विद्यार्थीलाई स्वेच्छिक अध्ययनमा पनि सहयोग पुग्ने सरोकारवालाहरू बताउँछन् ।

प्राविधिक विद्यालयलाई बस हस्तान्तरण

काठमाडौं (रासस)/ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्लाई नौ वटा बस प्रदान गरिएको छ ।

युरोपेली आयोग र ब्रिटिश काउन्सिलको सहकार्यमा 'दक्षता' नामक 'टिभेट प्राक्टिकल पार्टनरसिप' परियोजनाका प्रमुख एरिक विन्तर-श्मीटले परिषद्का सदस्यसचिव जीवनारायण काफ्लेलाई मंगलबार बस प्रदान गरे ।

प्रोत्साहन परियोजनाले सहयोग गरेका विद्यालयलाई ती बस हस्तानारण गरिएको जनाइएको छ ।

के तपाई फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ्ग, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्भिस छिटो छरितो र भरपर्दो रुपमा गर्नुभई दुक्क हुनुहोस् ।

एक वर्षको वारेन्टीका साथै दुई वर्ष फ्रि सर्भिस पनि गरिन्छ प्रिन्टर किन्दा एउटा कार्टेज सितैमा लैजानुहोस् ।

Printer Shop
The complete office solution

Contact No. 9845292140, 057-527041, Schoolroad, Hetauda-4
tonerhouse_htd@yahoo.com

सुरु भयो नि:शुल्क गुर्जो सेवा कोष

काठमाडौं **(राखस)**/ नेपालमा कोरोना भाइरसका संक्रमित भेटिएदेखि नि:शुल्क गुर्जो वितरण अभियानमा लागेका कमलबहादुर राजबटले नि:शुल्क गुर्जो सेवा कोषको स्थापना गरेका छन् ।

परिवारका सदस्यको समेत सहयोगमा स्थापना गरिएको कोषमा रु तीन लाख जम्मा गरेर अभियानको नयाँ चरण सुरु गरिएको उनले जानकारी दिए ।

कोषमा शेयरमा गरेको लगानीबाट प्राप्त मुनाफा, मछा, मासु, मादकपदार्थबेस्ता खाद्य सामग्रीको सेवन नगरी त्यसमा खर्च हुने अनुमानित रकम, घर, जग्गा, खेतबारीको प्रयोगबाट प्राप्त आम्दानी, आफ्नो तथा परिवारको तलब भत्ताको निश्चित् प्रतिशत र कम, आफ्ना घरपरिवारका सदस्यले स्वेच्छाले प्रदान गर्ने रकम, जडीबुटीको उत्पादन गरी त्यसको बेचबिखनबाट प्राप्त हुने रकम र भविष्यमा यस्तै किसिमले उत्पादन, बचत तथा सिर्जना गरिएका कामबाट आउने रकम पनि यो कोषमा राख्न लागिएको राजलबटले जानकारी दिए ।

हाल निरन्तर गरिँदै आएको नि:शुल्क गुर्जो सेवालाई देशभर प्रभावकारी रुपमा विस्तार गर्न कोषको स्थापना गरिएको जनाइएको छ । आन्तरिक राजस्व कार्यालय धुलिखेलको प्रमुख कर अधिकृतका रुपमा कार्यरत राजलबटले विसं २०७६ चैतदेखि निरन्तर गुर्जोका बिस्वा र यसबाट बनेको धुला एवं चिया वितरण गर्दै आएका छन् । कोषबाट गुर्जो लगायतका जडीबुटीजन्य वेर्नाकी उत्पादनमा सधैं सहयोग हुन्छ ।

कोषमा छोरा काध्य राजलबटको वतमन्यको भोजबाट रकम बचाएरसमेत सहयोग गरिएको उनले बताए । माघको तेस्रो साता गरिएको वृतबन्धका क्रममा कोरोना महामारीका कारण आफन्त एवं साथीभाइ बोलाउन नसकिएकाले त्यो रकमसमेत जम्मा गरिएको हो । विलासिता एवं भोजभतेरमा खर्च हुने रकमसमेत गुर्जो कोषमा राखिने जनाइएको छ ।

गुर्जो चिया तथा गुर्जोसहितको धुलो औषधिको सेवालाई अझै प्रभावकारी बनाइन तथा सेवालाई अझै व्यापकता र निरन्तरता दिन आफैले स्वअनुशासन अन्तर्गत कोष खडा गरेको उनले बताए । कोषमा परिवारका सदस्य बाहेक अरुको सहयोग नलिने नीति लिइएको छ ।

हाल गुर्जो, तुलसी, असुरो, लेमनग्रास, कटीपत्ता, ज्वानो, मेथी, दालचिनी, तेजपात, हर्रो, बर्रो, अमला, न्वाङ, अलैंची, टिमुर, मरिच, सुठो, बेसार, पिपला, अपमार्ग, सनईपत्ता, निपोध, निम, घिराइतो, बकाइनो, जेठीमधु, वायुविरिङ, चुत्रो, नागरमोथी, सुन्तलाबोका, अनार बोका, लज्जावती, पुन:नभा, अम्बापात, पारिजात पात, आँप पात, बर पात, पिपल, मेवा पात, बोको, तितेपाती, रुदिलो, कालोजिरा, बेलपात, माझिम फल, जर्रे हर्रो, सिमल फुल, पुदिना, ठूलो ओखती, अर्जुन छाल, धनियाँ, ब्राह्मी, केइरालो, खयर, सयपषी, गोदावरी गरी ५६ वटा जडीबुटीबाट बनेको धुलो बनाइर वितरण गर्ने गरिएको छ ।

यसैगरी राजलबटले साँखुस्थित शालिनदीमा एक महिने माधवनारायणको व्रत बसेका १२५ जना बतोलुका लागि गुर्जोलगायत जडीबुटीबाट बनेको चिया, धुलो नि:शुल्क वितरण गरेका छन् । श्री माधवनारायण स्वस्थानी व्रत तथा शालिनदी सुधार समितिलाई गुर्जोलगायत जडीबुटीबाट बनेको चिया र धुलो दिइएको उनले जानकारी दिए । समितिले नि:शुल्क रुपमा चिया पकाएर भक्तजनलाई सेवा गर्दै आएकामा त्यहाँसमेत गुर्जोको चिया र धुलो दिइएको छ ।

राजधानीमा विगत आठ वर्षअघिदेखि जारी रहेको बाग्मती सफाइ महाअभियान, मनोहरा सफाइ अभियानलाई पनि गुर्जोलगायत जडीबुटीबाट बनेको चिया र धुलो हस्तान्तरण गरिएको छ । बाग्मती सफाइलाई गुर्जो अभियानकर्मी र मेशबहादुर राजलबट र मनोहरा सफाइ अभियानलाई अञ्जु राजलबट र राजेशमोहन प्रधानले चिया र धुलो वितरण गरेका हुन् ।

यसैगरी अभियानकर्मी राजलबटले सिन्धुपाल्चोकको थकली, मेलम्ची, तालामाराड़, शिखरपुर र नवलपुरमा पनि गुर्जोबाट बनेको चिया र धुलो वितरण गरिएको बताएका छन् ।

गुर्जोले मानव शरीरमा रोग प्रतिरोधी क्षमता बढाउने भएकाले कोरोना महामारीका बेला घेरैको माग बढ्ने गरेको छ ।

राप्रपा छाड्ने ६० जना कांग्रेसमा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/मकवानपुरको बकैया गाउँपालिका अध्यक्षको प्रत्याली लक्ष्मी जिम्वासहित राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)का ६० जना नेपाली कांग्रेसमा प्रवेश गरेका छन् ।

राष्ट्रिय प्रजातान्त्रिक महिला संघको केन्द्रीय सदस्यसमेत रहेकी जिम्वासहित नवप्रवेशीहरुलाई कांग्रेस केन्द्रीय सह-महामन्त्री महालक्ष्मी उपाध्याय ढीना र बागमती प्रदेश सभापति इन्द्रबहादुर बानियाँले स्वागत गर्दै सदस्यता प्रदान गरेका हुन् ।

नवप्रवेशीहरुमा र प्रपाका जिल्ला सदस्य अर्जुनप्रसाद तिमल्सिना, राप्रपा बकैयाका सचिव गोवर्धन गौतम, सहसचिव सुदजराज ढकुरी, कोषाध्यक्ष बलराम लामिछाने, गाउँ समिति सदस्यहरु सुवास राई, सोमबहादुर राई, डबबर बहादुर भोम्जन, राम प्रसाद दाहाल, लक्ष्मण राई, स्यामकुमार राई, कृष्णबहादुर शाहीलगायत राप्रपाको महिला, युवा तथा अन्य भातृ संगठनका सदस्यहरु रहेका छन् ।

कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै कांग्रेस केन्द्रीय सदस्य डीनाले नवप्रवेशीहरुलाई बधाई दिँदै आसन्न स्थानीय तहको निर्वाचनका लागि लागिपर्नुपर्ने बताइन् । जनताको बीचमा कांग्रेसका उम्मेदवार निर्वाचित हुने वातावरण बनाउन सबैको भूमिका महत्वपूर्ण हुने उनको भनाइ छ ।

त्यस्तै बागमती प्रदेश सभापति बानियाँले नवप्रवेशीहरुलाई पनि विभेद नगरी समान अवसरको वितरण गरिने बताए । उनले जनताको हितमा काम गर्न इच्छा र लगनशीलता देखाउनेलाई कांग्रेसले समान अवसर दिँदै उगीहरुलाई पार्टी तथा देश र जनताप्रति थप जिम्मेवार बनाइने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

कांग्रेस प्रवेश गरेसँगै नेतृ जिम्बाले आफू जनताको सेवा गर्नका लागि राजनीतिमा लागेको र सोही अनुसारको जिम्मेवारी दिन आग्रह गरिन् । उनले कमल थापाबारे टिप्पणी गर्दै भनिन्, 'उहाँ चुनावमा पराजित भएपछि अनावश्यक र गलत टिकाटिप्पणी गर्दै हिँडिरहनु भएको छ । कार्यकर्ताको मतको सम्मान गर्न सक्नु भएको छैन । त्यस कारण हामीले पार्टी छाडेका हौं ।', उनले भनिन्, 'आफ्नो स्वार्थ अनुसार कमल थापा अगाडि बढ्न खोजेको कारण अब नेपालमा राप्रपाको भविष्य छैन ।'

कार्यक्रममा कांग्रेस मकवानपुरका कार्यवाहक सभापति विष्णु लामिछाने, प्रवक्ता प्रदीप कोइरला, संघीय सभापति दामोदर खनाल, क्षेत्रीय सभापति सुशान्त श्रेष्ठ, सचिव भूमिनन्द गौतमलगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

हेटौंडाको राप्ती तटमा शवदाह मेसिन जडान सुरु

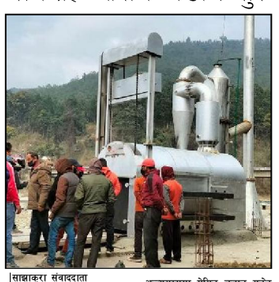

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/हेटौंडा उपमहानगरपालिका-१० राप्ती तटमा शवदाहका लागि मेसिन जडान गर्ने कार्य सुरु भएको छ ।

उपमहानगरपालिकाले आफ्नो योजना अनुसार शवदाहका लागि मेसिन जडान गर्ने कार्य सुरु गरेको उपमहानगरपालिकाका प्रमुख हरिबहादुर महतले जानकारी दिए । सो मेसिन उपमहानगर पालिकाले भारतबाट ५५ लाख ६५ हजारमा खरिद गरी ल्याएको बताइएको छ ।

यही माघ महिनाको अन्त्यसम्ममा मेसिन जडान सकेर शवदाहका लागि तयार हुने उपमहानगरपालिकाले जनाएको छ । मेसिनको प्रयोगपछि शवदाहको क्रममा दाउराको खपत रोकिने, वातावरण प्रदुषण नहुने र छोटो समयमै शवदाहको कार्य सकिने बताइएको छ ।

एक सय १० फिट अग्लो चिम्नीसहितको मेसिनमा शवदाहका लागि शुल्क तिर्नु नपर्ने उपमहहानगरपालिकाले जनाएको छ । मेसिनमा शवदाह गर्दा वरपरको क्षेत्रमा समेत दुर्गन्ध हुने समस्यासमेत हट्ने बताइएको छ ।

राष्ट्र बैंकले भन्यो: क्रिप्टोकरेन्सी र नेटवर्किङमा लाग्दै नलाग्नु

काठमाडौं **(राखस)**/ नेपाल राष्ट्र बैंकले नेपालमा गैरकानुनी रहेकाले क्रिप्टोकरेन्सी र नेटवर्किङसम्बन्धी कारोबारमा सचेत रहन सबैलाई आग्रह गरेको छ ।

पछिल्ला दिनहरुमा नेटवर्किङ मार्केटिङ र क्रिप्टोकरेन्सीको कारोबार बढ्दै गएको पाइएपछि केन्द्रीय बैंकले आज एक सार्वजनिक सन्देशमार्फत त्यस्ता कारोबार र गतिविधि देशको अर्थतन्त्रका लागि मात्र नभई लगानी गर्नेका लागि पनि जोखिम रहेको जनाएको छ ।

यसको प्रकृति नै गैर नियमन भएकाले घेरै सचेत रहन नेपाल राष्ट्र बैंकले अनुरोध गरेको छ । क्रिप्टोकरेन्सीको कारोबारमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा लगानीसम्बन्धी उच्च जोखिम हुने देखिन्छ ।

भर्दै केन्द्रीय बैंकले त्यस्तो कारोबारबाट सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा लगानी सम्बन्धी जोखिमबारे एफएटीएफले जुन २०१४ मा नै प्रतिवेदन प्रकाशन गरेको स्मरण गराएको छ ।

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर
वागमती प्रदेश, हेटौंडा

कोभिड १९ को संक्रमणबाट बचौं र बचाऔं

कोभिड १९ विरुद्ध खोप लगाई सकेका व्यक्तिहरुलाई गम्भीर बिरामी हुने जोखिम कम भएपनि संक्रमण हुने जोखिम रहिरहन्छ । लक्षण नदेखिएका व्यक्तिहरुले पनि अर्को व्यक्तिलाई संक्रमित बनाउन सक्ने भएकोले बाहै नपाई तपाईंले आफ्ना प्रियजनहरु माझ संक्रमण फैलाईर्र हुन् भएको पनि हुनसक्छ । त्यसैले जहिले पनि नाक, मुख र चिउडो छोपिने गरि मास्क लगाई जीम्मेवार नागरिकको दायित्व पुरा गरौं ।

याद गरौं:
"कोभिड १९ विरुद्ध पूर्ण खोप लगाऔं आफू र आफ्नो परिवारलाई कोभिड १९ रोग लाग्नबाट बचाऔं"
"जनस्वास्थ्यको मापदण्डको कडा रुपमा पालना गरौं, गराऔं र कोभिडको संक्रमणबाट बचौं बचाऔं"

नेपाल कोरोना संक्रमणमुक्त भइसकेको छैन । त्यसकारण कोरोनाबाट बच्न अनिवार्य मास्क र स्यानिटाइजरको प्रयोग गरौं ।

हेटौंडा उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
हेटौंडा, मकवानपुर
वितरण संकलक आवश्यकता सम्बन्धी सूचना
प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७८/१०/२६

सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता शिविर संचालन गर्न श्री गृह मन्त्रालय, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग मार्फत कार्यक्रम स्वीकृत भई आएकोले सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना संचालन निर्देशिका, २०७४ (दोस्रो संशोधन २०७६) मा भएको व्यवस्था अनुसार यस उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्र दर्ता शिविर संचालनको लागि मिति २०७८/१०/२१ कं निर्णयानुसार तपशिलमा उल्लेखित पद तथा संख्यामा विवरण संकलक सेवा करारमा नियुक्ति गरी कार्य गराउनु पर्ने भएकोले योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले ७ (सात) दिन भित्र (उक्त दिन सार्वजनिक विदा परेमा सोको भोलीपल्ट) दरखास्त दिनु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि.नं.	विज्ञापन नं.	पद	तह	संख्या	दरखास्त दस्तुर
१.	०४-०७८-०७९	विवरण सकलक	सहायकस्तर पाचौं सरह	६ (छ) जना	रु. ४००।– राजश्व शाखामा जम्मा गरी रसिद पेश गर्नु पर्नेछ ।

१. शैक्षिक योग्यता : मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट प्रविणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
२. प्राथमिकता : स्थानीय/जिल्लावासीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
३. उमेरको हद :-१८ वर्ष पुरा भई ४५ वर्ष ननाघेको ।
४. दरखास्तसाथ संलग्न गर्नुपर्ने कागजात :- उम्मेदवारले तोकिएको शैक्षिक योग्यता, कम्प्युटर सम्बन्धी तालिम, अनुभव र नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपिमा स्वयंले प्रमाणित गरी दरखास्त साथ पेश गर्न पर्नेछ ।
५. परीक्षाको किसिम तथा छनौट गर्दा अपनाइने कार्यविधि : अन्तरवार्ता तथा हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि २०७५ ।
५. सेवा करार अवधी : करार सम्झौतामा तोकिए बमोजिम ।
६. काम गर्नु पर्ने स्थान : हेटौंडा उपमहानगरपालिकाका १९ वटै वडा कार्यालयहरु ।
७. पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा : नेपाल सरकारले सहायकस्तर पाचौं तालमे पाउने शुरु तलब स्केल तथा करार सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिमको सुविधा ।
८. उम्मेदवार अन्य कानुनद्वारा अयोग्य नभएको तथा तोकिएको म्याद भित्र दरखास्त पेश नभएको वा योग्यता नपुगेको वा तोकिएको अन्य विवरण नखुलेको वा अन्य रित नपुगेका दरखास्त स्वीकृत गरिने छैन ।
९. उपरोक्त बमोजिमको करार सेवा कुनै पनि समय कारण खुलाई वा नखुलाई रद्द गर्न सक्ने अधिकार उपमहानगरपालिकामा सुरक्षित रहनेछ ।
१०. थप जानकारीको लागि कार्यालयको फोन नं. ०५७-५२२८७६, ५२५८३९ मा सम्पर्क राख्न सक्नु हुनेछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

साझाकुरा
www.sajhakuranews.com
"तपाईं हामी सबैको कुरा "
हामी तपाईंहरुकै माझमा छौं, पाठकको चाहनालाई मध्यनजर गर्दै परिष्कृत ढंगले अघि बढ्दैछौं ।

डबल ब्ल्याक खाजा
स्वादिष्ट परिकारहरु:
☞बफ म:म:, ससेज, चाउमिन र खाजा सेट
☞चिकेन म:म:, ससेज, लेगपिस र चाउमिन
☞बफ सुकुटी र छोयला
☞हल्का पेय पदार्थ
☞भेज चाउमिन

ओपाज
कफि पिउँदा
स्कुटी-१ प्लस मोबाइल र नगद रु.५०,०००।-, २०,०००।-, १०,०००।- ३ जनालाई, रु.५,०००।- ३ जनालाई र रु.३,०००।- ५ जनालाई पुरस्कार ।
डबल ब्ल्याक खाजा
हेटौंडा-२, चौकीटोल ९८५५०२८१९६, ९८४५०३०३४३
प्रो. भुलेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ, किशोरकुमार ढुङ्गेल

HETAUDA CITY HOSPITAL PVT.LTD.
Hetauda-1, Sub-metropolitan
Phone: 057-520315
VACANCY ANNOUNCEMENT
Our Organization is seeking Applications from Qualified, Energetic and Experienced Candidates for the Following Designations.

S.No.	Designation	No.	Salary (Rs)	Min. Qualifications
1	Staff Nurse	Few	14000-18000	PCL/NHPC registered
2	CMA/ANM	Few	Negotiable	TSLC

Experience, Performance, Dedication and Professionalism will be taken into consideration Interested individuals are to submit their update curriculum vitae with in 10 days of the first publication of this notice.

खुल्यो ! खुल्यो
नयाँ व्यवस्थापनका साथ अमलेखगञ्जको जस्तै
लोकल कुखुरा लगायत मासुको आइटमको मीठो स्वाद
अब होटल म्याक्समा
होटल MAX
हेटौंडा-३, बसामाडी, मो.नं. ९८४५०२५७२७

साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिकका लागि सलिन ग्यौपाले द्वारा प्रकाशित, सम्पादक: सरला खनाल. कार्यालय/मुद्रण: हेटौंडा-१ चौकीटोल, फोन नं.: ०५७-५२११५, E-mail:sajhakura@gmail.com, URL: www.sajhakuranews.com, पोष्ट बक्स नं. २९, मुद्रण: सफल छापाखाना